

Verslag themabijeenkomst 2 “Dijk en Waard: Regenbooggemeente”

Datum: 31 maart, 2025

Locatie: gemeentehuis Dijk en Waard, raadszaal

Deelnemers: 21

Programma

18:45 – 19:00: Inloop en kennismaking

19:00 – 19:20: Welkomstwoord door procesbegeleider en projectleider D&I + uitleg van de avond

19:20 – 19:50: Samen werken aan beleid – rond 1

19:50 – 20:05: pauze – Gluren bij de burens

20:05 – 20:35: Samen werken aan beleid – ronde 2

20:35 – 20:55: plenaire terugkoppeling in de vorm van elevator pitches

20:55 – 21:05: afronding en vooruitblik vervolgtraject

Terugblik

Sinds 2016 is gemeente Dijk en Waard (voormalig gemeente Heerhugowaard) een zelfbenoemde regenbooggemeente. Het beleidskader Diversiteit en Inclusie werkt onder andere hierop door. Dit verleden werd ook gereflecteerd in wat er deze avond opgehaald is. Namelijk: er gebeurt al heel veel in gemeente Dijk en Waard op het gebied van queer acceptatie. Het aanbod is echter sterk gefragmenteerd en relevante organisaties weten elkaar zeker niet altijd te vinden. Ook is te zien dat grotere maatschappelijke ontwikkelingen zoals de sterke polarisatie en de situatie in de VS de situatie ook op scherp zetten. Dit reflecteerde zich in de gesprekken van deze avond en er hing enige spanning. Dit haalde echter niet weg van de veilige sfeer en men voelde zich vrij om diens gedachte uit te spreken. Er was zeker geen unanieme overeenstemming in mening, maar er was respect voor elkaar en iedereen werkte mee om een veilige sfeer op te zetten. Helpend was het feit dat de groep voor een groot deel niet nieuw was voor elkaar doordat ze elkaar op eerdere bijeenkomsten al hadden ontmoet.

Het doel van de bijeenkomst was hetzelfde als themabijeenkomst 1 over toegankelijkheid. Deelnemers gingen samen met gespreksbegeleiders aan de slag om in 2 rondes van uitdagingen naar acties te komen. Leidende gedachte hierin was: wat willen we bereiken over 5 weken, 5 maanden en 5 jaar? Hoe willen we dat bereiken? En wie hebben we daarvoor nodig? Bij deze bijeenkomst konden de deelnemers zich verdelen over de volgende sub thema's: Veiligheid, educatie & voorlichting en gemeenschap en ontmoeting.

Bij de themabijeenkomst toegankelijkheid was een diverse groep mensen aanwezig. Zo was er een kleine groep inwoners uit de queer gemeenschap aanwezig. De overgrote representatie werd gedaan door stichting COC Nederland. Vanuit partnerorganisaties waren MET Dijk en Waard, antidiscriminatie.nl, het COA, Jongeren bewust en Wonen Plus Welzijn aanwezig. Kerken waren vertegenwoordigd en er was een mooie vertegenwoordiging van betrokken raadsleden van verscheidene partijen.

Opbrengsten per sub thema

Veiligheid

Veiligheid voor de LHBTIQA+-gemeenschap kent vele knelpunten. Enerzijds is men het over eens dat acceptatie voortkomt uit bekendheid en nabijheid. Door jezelf te zijn en te laten zien, kan ook getoond worden dat het niet gek is om onderdeel te zijn van de LHBTIQA+-doelgroep. Het doel is normaliseren van anders zijn. Echter, het is ook bekend dat zichtbaarheid reacties oproept die zeker niet altijd positief zijn. Aannames en onwetendheid zijn hardnekkig en het tonen van symbolen, genegenheid, gendernonconform gedrag en een gendernonconform uiterlijk, leiden veelal tot negatieve reacties. Bij het maken van beleid moet er een balans

gevonden worden in de uitlatingen op dit gebied. Negativiteit zal zeker voorkomen. Hier moet rekening mee gehouden worden in de activiteiten want te veel negativiteit kan de situatie juist verslechteren. Niets doen of alleen 'verhuld' handelen zijn echter ook geen opties.

De oplossing voor veiligheid voor deze groep is tweeledig. Zo is het belangrijk dat mensen uit de LHBTIQA+-gemeenschap weerbaar zijn tegen intimidatie en fysiek/verbaal geweld. Denk bijvoorbeeld aan weerbaarheidstrainingen, maar ook aan meer duidelijkheid wat de mogelijkheden zijn wanneer onveiligheid zicht voordoet.

Aan de andere kant moet er ook een cultuurverandering plaatsvinden bij mensen die zich niet direct positief associëren met de LHBTIQA+ gemeenschap. Het gaat hier om de groep die dader dan wel inactieve toeschouwer is. Voorlichting en educatie is belangrijk om aannames en onwetendheid tegen te gaan. Het doel hierbij is niet dat iedereen vrienden met elkaar is een samenhangende gemeenschap vormt. Wel betekent het dat men elkaar in diens waarde moet laten. Het gaat om leven en laten leven en elkaar met respect behandelen ook al deel je niet dezelfde normen en waarden.

Concrete actiepunten waren:

- Creëer duidelijkheid in mogelijke routes wanneer onveiligheid ervaren wordt.
 - o Maak een duidelijke routekaart op de (gemeente) website voor het melden van een aangifte doen over discriminatie en intimidatie
 - o Genereer meer bekendheid voor discriminatie.nl als meldpunt
- Zet in op voorlichting en normalisering.
 - o Met scholen, ouders, kerken/moskeeën, verenigingen, AZC, in samenwerking met discriminatie.nl
 - o Verspreid informatie op laagdrempelige manier via flyers/folders, informatiepakketten voor nieuwkomers/daders/leerlingen, mediacampagnes
- Weerbaarheidstrainingen faciliteren voor mensen uit de LHBTIQA+ doelgroep.
- Discriminatie en daaropvolgend geweld hard straffen

Bewustzijn en voorlichting

Binnen deze groep ging het vooral om de vraag "hoe normaliseer je de LHBTIQA+ gemeenschap?" LHBTIQA+ moet zo worden ingebed dat men van mening is dat het er gewoon bij hoort. Dit kan deels verholpen worden door onwetendheid tegen te gaan. Wat men niet kent, vertrouwt hij niet. Dus het is zaak dat men elkaar leert kennen. Hiervoor moet er kennis en informatie wordt gedeeld in brede zin. Zo kan LHBTIQA+ worden verwerkt binnen de huidige curricula voor seksuele voorlichting op primair en voortgezet onderwijs. Door vroeg het gesprek te openen op een manier die past bij de leeftijd kunnen veel vooroordelen vroegtijdig ontkracht worden. De uitdaging hierin is omgaan met mogelijke weerstand bij docenten, leerlingen en ouders. Niet iedereen staat er even open voor om het over dergelijke onderwerpen te hebben. Belangrijk is dat het gesprek vooral niet eindigt in meer polarisatie.

Om polarisatie tegen te gaan, wordt geopperd om de discussie nog breder te trekken. Zo kan LHBTIQA+ worden verworven met een grotere cultuurweek. In zo'n week zouden alle culturen die Dijk en Waard rijk is, gevierd kunnen worden door middel van feest, goed eten en gezelligheid. Op deze manier worden deze culturen geassocieerd met positieve gebeurtenissen waardoor de algemene acceptatie ook omhooggaat. Educatie en voorlichting verhuld als een festival.

Ook wordt aangegeven dat we moeten onderzoeken welke rol religie speelt in het normaliseren van de LHBTIQA+ gemeenschap. Religieuze instellingen kunnen de toon zetten voor wat normaal is binnen de eigen gemeenschap. Lokale religieuze leiders kunnen daardoor veel impact

hebben op de mate acceptatie.

Mogelijke oplossingen:

- Samen in Dijk en Waard → De gemeente moet als doel hebben om juist weg te komen van de hokjes.
- Faciliteer clubjes en evenementen om gelijkgestemden bij elkaar te brengen. Zo zorg je voor een stevige sociale basis → COC heeft bijvoorbeeld vanaf oktober maandelijks een laagdrempelige activiteit in de Ezel.
- Organiseer een cultuurfestival om alle verschillende gemeenschappen te vieren.
- Moedig empathie aan d.m.v. voorlichting en inclusieve activiteiten
- Leer van het regenboogbeleid van Amsterdam en Alkmaar
- Geef aandacht aan de activiteiten van Cool Sociaal. Dit zijn momenteel al 16 activiteiten

Gemeenschap en ontmoeting

Bij dit gesprek ging het vooral om de vraag welke gemeenschappen bij elkaar gebracht moeten worden en op welke manier. Het grootste struikelpunt bij het beantwoorden van deze vragen is het feit dat de discussie rond LHBTIQA+ rechten op scherp staat. Aan de ene kant heb je een groep mensen die vooral op zoek is naar een plek waar ze gewoon zichzelf kunnen zijn zonder angst voor pesten, intimidatie of geweld. Aan de andere kant staat een groep mensen die om verschillende redenen negatief tegenover deze groep staan. Het overgrote deel van deze mensen doet niets met deze gevoelens, wat in principe goed gedrag is. Immers, je hoeft niet over achter te staan zolang je je wel aan de fatsoensnormen houdt. Een deel van deze groep is echter wel verbaal (en fysiek) in hun afkeuring. Dit is problematisch want het veroorzaakt onveilige situaties voor alle betrokkenen.

Welke gemeenschappen moeten er dan bij elkaar gebracht worden? Iedereen is het over eens dat leden van de LHBTIQA+ gemeenschap veilige plekken nodig hebben waar ze kunnen samenkomen met mensen waar zij zich mee kunnen identificeren. Deze behoefte is vanzelfsprekend, maar vanwege de grote mate onveiligheid die deze specifieke groep ervaart in het openbaar is het belangrijk dat er speciale plekken worden gefaciliteerd die veilig zijn. Dit houdt in dat de taal en communicatie inclusief is, de drempel om aan te haken laag en dat de groep een herkenbare identiteit heeft. Uiteindelijk wil je echter naar een situatie van inclusie toe. Het is van belang dat groepen dynamisch en uitnodigend blijven voor iedereen die behoefte heeft aan gezelligheid en diens sociale kring wil vergroten. Uiteindelijk moeten we af van de hokjes. Inclusie is het sleutelwoord, maar hier moeten we wel naartoe groeien. We moeten zoeken naar de overlap en die overlap versterken. Kennen en herkennen zijn sleutelwoorden hierin.

Wat voor bijeenkomsten moeten we dan organiseren? Dit is misschien niet de goede vraag. Er gebeurt namelijk al heel veel. Het is eerder van belang dat deze bestaande initiatieven zichtbaar worden gemaakt zodat ze de mensen bereiken die hier behoefte aan hebben. Inhoudelijke is er geen richtlijn. Het kan gaan om handwerkgroepjes, sportclubs, jongerengroepen, kookclubjes, borrelgroepen, etc. Zeer divers en ook op plekken waar de gemeente lang niet altijd zicht heeft. Deze ontstaan zelfstandig, maar hebben wel een broedplek nodig om te kunnen beginnen. Tijdens de themabijeenkomst werden groepen als “safe space” en “queer Alkmaar” genoemd als goede voorbeelden hoe de gemeente dergelijke broedplaatsen kan faciliteren.

Ook is het een goed tactiek om “regenboogelementen” te verwerken in het reguliere aanbod. Maak het onderwerp bespreekbaar in bestaande groepen, clubs en verenigingen en werk aan inclusieve taal en houding op deze plekken. Zo maken we de reguliere plekken voor ontmoeting ook veilig voor LHBTIQA+ personen

Oplossingen:

- Bestaande initiatieven zichtbaar maken via gemeente kanalen/kalender.
Ontdekdiijkenwaard.nl (volwassenen) en checkdiijkenwaard.nl (jongeren)
- Partnerorganisaties aan elkaar verbinden om effectiever aan community building te doen.
- Meer doelgroep onderzoek: waar ligt de behoefte van de doelgroep. Met de doelgroep safe spaces creëren (fysieke locatie)
- Inclusie aanmoedigen door middel van dialoog. Breng laagdrempelig het gesprek op gang in non-LHBTIQA+ specifieke groepen om zo meer begrip te creëren. → Instrueer vrijwilligers/opbouwwerkers hierop.
- Maak het bespreekbaar via campagnes in kranten, via flyers, online. Let op: Maak het laagdrempelig, maak het positief en erken de weerstand.
- Investeer in safe space voor de LHBTIQA+ gemeenschap gelijkend aan “queer Alkmaar”.